

Sygn. akt II UK 429/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku M. J. i E. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.
o prawo do renty rodzinnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 stycznia 2014 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyń od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 8 września 2010 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie M. J. i E. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 20 listopada 2007 r. odmawiającej prawa do renty rodzinnej po W. J. (pkt I) oraz oddalił apelacje wnioskodawczyń (pkt II).

W skardze kasacyjnej wnioskodawczynie zarzuciły naruszenie prawa materialnego, to jest: 1) art. 58 ust. 2, art. 65 ust. 1, art. 68 i art. 70 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: „ustawa emerytalna”), przez błędną ich wykładnię i uznanie, że zmarły W. J. w dacie śmierci nie spełniał warunków do renty własnej i w konsekwencji błędne uznanie, jakoby wnioskodawczynie nie spełniały warunków do uzyskania prawa do renty rodzinnej i powinny wykazać opłacanie składek

na ubezpieczenie pracownicze; 2) art. 6 k.c., przez jego pominięcie w ocenie wniosku dowodowego wnioskodawczyń o przesłuchanie świadka M. S. na okoliczność uwzględnienia do emerytury takiego samego okresu zatrudnienia na statku R. pod banderą Antyli Holenderskich w okresie od 24 lutego 1994 r. do 30 sierpnia 1994 r., jakie posiadał W. J..

Wskazując na powyższe zarzuty skarżące wniosły o zmianę zaskarżonego wyroku przez jego uchylenie i przyznanie prawa do renty rodzinnej poczynając od dnia 6 czerwca 2007 r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą rozstrzygnięcia następujących zagadnień prawnych, mających istotne znaczenie z punktu widzenia interesu społecznego: 1) czy niewywiązywanie się przez jednostki kierujące do pracy za granicą z obowiązku opłacania składek ubezpieczeniowych przez te podmioty może rodzić dla zmarłego negatywne skutki odnośnie do spełnienia przesłanek do nabycia świadczeń z ubezpieczeń społecznych; 2) czy w świetle art. 45 ust. 1 ustawy o zatrudnieniu formalne potwierdzenie spornych okresów stosownymi zaświadczeniami polskich jednostek kierujących (agencji pośrednictwa pracy dla marynarzy) jest wystarczające dla uznania ich za okresy składkowe powiększające staż ubezpieczeniowy; 3) czy błędne przyjęcie przez sąd, że bandera statku jest tożsama z siedzibą pracodawcy może doprowadzić do wniosku, że ubezpieczony pływał w spornych okresach pod banderami państw, z którymi Polska nie zawierała umów dotyczących ubezpieczenia społecznego, mimo że pracodawca nie posiadał siedziby w państwie bandery.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego

wyvodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Poprzestanie w tym zakresie na sformułowaniu podstaw kasacyjnych i ich uzasadnieniu jest niewystarczające, bo chociaż przy konstruowaniu obu wymaganych elementów skargi argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach postępowania kasacyjnego.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniających wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie tych powołanych w podstawach kasacyjnych przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51).

Skarżące nie odnoszą się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania już tylko dlatego, że formułowane przez nie wątpliwości nie odnoszą się do przepisów powołanych w podstawie kasacyjnej, w której nie powołano ani art. 6 ust. 2 ustawy emerytalnej, ani przepisów „ustawy o zatrudnieniu”, stanowiących podstawę wliczania do okresów ubezpieczenia społecznego w Polsce okresów zatrudnienia obywateli polskich za granicą.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.